

Oglas, pripisana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cjenika ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu, oglasne itd. šalju se naspaticom ili položnicom pošt. štedionice u Beču na administraciju lista u Pulj.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Ko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravničtvu u otvorenom pismu, za koji se izvana plaća poštarina, ako se izvana napiše „Reklamacija“.

Cekovnog računa br. 847249.
Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Mnogom ratu malo stvari, u novoga sve poloviti.“ Narodna poslovica.

Izlazi svakog četvrtka

podno.
Netiskani dopisi se ne vraćaju epodpisani ne tiskaju, nefrankirani ne primaju. Predplata za poštarinom stoji 10 K u obće, na godinu 5 K za seljake ili K 5—, odn. K. 250 na pol godine.
Izvan carovine više poštarina. Plaća i utužuju se u Pulj.

Pojedini broj stoji 10 h., zaostali 20 h., koji u Pulj, toli izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se u Tiskari J. Krmptić i dr. (Via Sissano), kamno neka se naslovljuju sva pisma i predplate.

Odgovorni urednik i izdavaatelj Jerko J. Mahulja. — U nakladi tiskare J. Krmptić i drug. u Pulj. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu. (Via Chiozza 12)

Vitezićeva svečanost u Beču.

„Izvedi narod svoj, o Gospode, izvedi ga iz robeta zlopatna i ne daš, da Ti stvor na oblik Tvoj u prahu leži, čelom puzeti!“
S. Kranjčević

Iza kako je pao u grob naš drugi Mojsija, stala je akad. omladina u Beču razmišljati, kako bi čim prije proslavila njegovu uspomenu. Ta ljudi Vitezićeva kova ne radjaju se svakoga decenija, nego samo onda, kad narod prelazi iz epohe narodne nesvijesti u doba osebnijoga života ili u obće onda, kad mora da prebidi razne historičke momente. Samo u takvim slučajevima izbacuje narod na površinu bisere, kao što je Vitezić bio. To su ljudi, koje smatramo još za njihova života prorocima, a rad njihov daje direktivu pozornim narastajima.

„Istarskom akad. klubu“ dvije su stvari lježdele pred očima, kad prirediše spomenutu svečanost: da se u jednu ruku oduže velebnog pojavi Vitezićevoj, u drugu ruku da se ostala akad. omladina upoznae donekle s našim prepородom u Istri.

Svečanost se obdržavala u prostranoj dvorani restauracije „Zum Weingarten“ blizu tehničke dne 2. o. m. u 8 sati na večer. Dan prije čitala se misa zadušnica u augustinskoj crkvi, kojoj prisustvovala akademičari.

Odziv svečanosti bijaše za sadašnje prilike među akad. omladinom u Beču povoljan.

Klubov predsjednik, cand. phil. Franjo Novljano, otvorio svečanost, pozdravivši najprije baština Vitezićevih ideja — narodnoga zastupnika prof. Spiničića, zatim narodnoga zastupnika doktora Ferrija i doktora Dulibića; pozdravi dva mila istarska Hrvata: nadstavnog liječnika dra. viteza Mandića i sin. savjetnika Jelusića, za tim akad. društva: „Zvonimir“, „Zrnaja od Bosne“, „Zoru“, „Sloveniju“, „Danicu“ i „Hrvatsku“.

Prva točka na dnevnome redu bijaše: „Politički rad u Istri u zadnjih 50 godina“. Pak tko da nam drugi o tom priča, nego naš miljenik Spiničić? Ta on taj rad najbolje poznaje, a u metezu stoji već mnogo godina u prvim redovima; niti su ga Talijani skršili, niti u svoje vrijeme c. kr. namjesnici, kao sluge sistema.

I pričao nam prof. Spiničić onu priču o putnjama našim... doveo nas najprije u davna vremena, kad su naši djedovi ušli nov život u mrtve žile opustjele Istre; naglasio je, kako su naši djedovi živjeli u početku svojim životom, kako su tomu životu dokazi razni „obćinski statuti“ i slavensko bogoslužje u čitavoj Istri. A Franković, a Stjepan Konzul? I pričao dalje o Meletima i njihovu ugnjetavanju. Dodje napokon na ono tužno poglavlje u prvoj polovici prošloga vijeka, gdje je naš narod u Istri bio zamro. Pričao je priču o patnjama, ali i priču o radu onih, „koji se nijesu nikoga bojali u svom djelovanju. Opsirno je govorio o radu velikoga Dobrića i drugih radnika na narodnom polju kao n. pr. Volarića, Feretića, Ujčića. Prešao je na „Našu Slogu“,

na čijaonice, taboro itd. Završio je s današnjim prilikama u Istri, istaknuvši osobito rad na ekonomskom polju. Liepo bijaše to pričanje o radu, koji vazda donosi uspjeh kad se ljudi za to nadju. Akad. omladina biti će uvijek zahvalna prof. Spiničiću na njegovom predavanju.

Predavanje „O životu i radu dra. Dinka Vitezića“ imadjaše stud. phil. Petar Petris, sumještanim pokojnikom. Ne bijaše to strogo predavanje o parlamentarnom radu pokojnikovom, nego studija i čuvstvena s'ika o Viteziću. Mi kao da Vitezića gledamo, kako radi i živi u rodjenom Vrbniku i Krku, kako snuje osnove o bolju naroda, kako siže u džep, da pomogne gdje je nužno, svaki čas izbija njegov čelični karakter, ohsajan gloriozom nesmrtnosti. Značajne su za poc. Vitezića ove rieči iz predavanja Petriševa: „Radio je, kao da je još uvijek pred sobom video nepregledno polje, koje treba doraditi, prije nego li legne na počinak vječni. Radio je, kao što radi pohlepan škrtac, da se domogne gomile zlata, koja će sjati do oblaka. Radio je, a radeći ljubio, nezrečivo ljubio ovu zemlju.“

Službeni dio svečanosti bio je time gotov, a iza toga razvije se usrdna zabava, kod koje bijaše nazdravljeno domovini, prijateljstvu, braći Slovencima i Srbima, narodnim zastupnicima i milim gostovima. Na predlog predsjednika „Zvonimira“, g. Andrijaševića sabrano je oko 30 kruna za „Djako pripomoćno društvo u Pazinu“.

Eto, tako proslavismo velikoga Vitezića u Beču!

R.

Iz carevinskoga vieća.

Beč, 12. febrara 1905.

Prošloga tjedna od sriede dalje govorilo se je kod razprave proraduna u prvom čitanju. Još kod razprave o rekrutini govorio je Biankini, osobito obzirom na odnosaje u Ugarskoj i na to kako bi sad bilo doba da Hrvati dobiju čim veću samostojnost i svakako neodvisnost od Madjarije. Bečke novine izcpile su neodbično taj govor — stalno namjerom da prestraše Madjare. Ako vi Madjari, to je smisao njihovog umovanja, ako vi Madjari hoćete personalnu uniju, onda mogu to i Hrvati istim pravom zahtjevati i zadobiti, onda izgubite vlast nad Hrvati.

U ime „slavenske sveze“ govorio je kod proradunske razprave dr. Ploj. Odnosaje u Ugarskoj, reče, moramo mirno motriti i biti pripralni na sve eventualnosti. Ti odnosaji nisu se stvorili na jedan put, dugo su se pripravljali, sad se samo brže teče k svrsi neodvisne stranke madjarske. Prema novoj vladi u Austriji stojimo mi Hrvati i Slovenci na slonovitu čekanja. Rieči i obećanja austrijskih vlada već smotiti. Mi ćemo od nove vlade činovati i prema tomu suditi ju i svoje držanje udesiti. Zelimmo sretno rješjenje česko-njemačkoga spora, al iztremo da ima osim toga pitanja još jedno pitanje, a to je pitanje uredjenja odnosaja na jugu monarhije. I tu vodi se zestoka borba, borba između onih, koje c. kr. vlada u svem podupire i onih koje zapostavlja. Tim svojim po-

stupkom vlada postrava borbu, jer jedne potiče na to da budu sve pohotljiviji i objestriji, a druge da budu tim razdraženiji i trpči. Tim postupkom vlade izgubilo je mnogo dinastičko čuvstvovanje na jugu. I u samom interesu dinastije i monarhije morala bi vlada svoj postupak na jugu promjeniti. To je i dužna, na to je prisegla, to jest prisegla je da će vršiti zakone i dati svakoj narodnosti njezina prava. Prema Hrvatim i Slovencem nije do sad toga činila.

Dr. Tavčar, govoreći u ime naprednih Slovenaca, govorio je poglavito proti pristranom postupku predsjednika višega sudišta u Gracu, grofa Gleispacha, te tim i proti upravitelju pravosuđa dru. Kleinu. Slovenci, Hrvati i Česi davali su znaka zgražanja nad tim postupkom i prisilili pozivati upravitelja pravosuđa da je slušao žestoke napadaje na se i naročito na Gleispacha. Poslije govora, pošto je kratko govorio sa ministrom predsjednikom, izčeznuo je iz sabornice.

Ekselencija Sehweigel, trdi gorenjski Slovenac, govorio je u ime njemačkoga veleposjeda i rekao da će njegova stranka raditi sporazumno sa saveznicima njemačkimi strankami i da će nastojati da se uzdrži vladajući sistem u monarhiji — dualizam. Neće ga uzdržati već svi tobožnji liberalci, ni svi baroni i grofi među njimi.

Košut pred kratjem.

Danas u 11 sati pr. p. bio je primljen od cesara i kralja Franje Josipa I. Franjo Košut u cesarskom i kraljevskom dvoru u Beču. To je događaj o kojem su već par dana pune ne samo budimpeštanske nego i bečke novine. Opisuju njega, svaki njegov kret, iznašaju svaku njegovu rieč: pišu o njem kao o kakvom vladaru. Kako je prošao kod kralja, o tom će sutrašnje novine pisati. Franjo Košut je sin pomadjaranog Slovaka Lajosa Košuta, koj je godine 1848. i oružjem u ruci htjeo smetnuti sa prestolja vladajuću kuću, Habsburgovce, dakle i Franju Josipa I. Lajos Košut sa strankom, poražen, pohjegnua je u Italiju i tu živio u progonstvu do svoje smrti. S njim bijaše u proganstvu i njegov sin Franjo. Pred nekoliko godina mu se je dozvolilo doći u Ugarsku, i došao je, i tu se postavio na čelo neodvisne stranke, one stranke, koja hoće da bude Ugarska združena s Austrijom, samo po osobi vladara. Ta stranka poslije posljednjih izbora, nejma doista većine u ugarskom državnom saboru, al je najmnogobrojnija u tom saboru. Tim što kralj, zaboravljjuć na ono što je bio Lajos Košut proti njemu i njegovoj kući, prima Franju Košuta, pokazjuje da računa i s tom strankom i njezinimi načeli. Svakako velik događaj u razvoju monarhije Habsburga. Za nas Hrvate gljogjed nas ima, meglu bi to i sudbonosno biti.

Iz legitimacijonoga odbora.

Poslije nekoliko godina počeo je redovito raditi cilji parlamentarni mehanizam. Radi zastupnička i gospodarska kuća i rade razni njikovi odbori. Tako je počeo opet raditi poslije dviju godina, također legitimacioni odbor. To je onaj od-

bor, koj ima izpitati izbor svakoga pojedina zastupnika. Odbor je rieszio spise nekih starijih zastupnika i porazdielio referate o izboru zastupnika u novije doba izabranih. Stvorio je, ako i kasno, i jednu dosta znamenitu načelnu odluku. Odlučeno je najme, da se pozove sve referente da podnesu svoje izvještaje najdalje u mjesec dana, a koreferente da podnesu svoje izvještaje u 14 dana po-lie izručena izvještaja referentu. Ako toga u rečenom roku neučine, gube referat i izruča se drugomu. Učinilo se je to s raaloga, što su mnogi članovi odbora preuzeli referate odnosno koreferate već prije tri i četiri godine, al do sad još nisu izvjestili.

Medju te spada naročito takodjer zastupnik dr. Bartoli. On se je jagnio za referatom odnosno koreferatom o izboru svojih najbližih drugova dra. Rizza i dra. Bennata. I dobio je bio referat o izboru dra. Rizza, a koreferat o izboru dra. Bennata. Čovjek bi mislio, da se je dr. Bartoli požurio da obavi zaobljeni posao, da dokaže, kako su njegovi drugovi izabrani zakonito, al bi se ljuto varao. Dr. Bartoli, poslije 4 godine, još nije podnio izvještaja o izboru dra. Rizza, premda taj izbor neiziskuje nikakva osobita trudara. Dr. Bartoli još nije podnesao koreferata o izboru dra. Bennata, dočim je referent u tom izboru zastupnik Plantan podnesao svoj izvještaj o tom izboru već početkom svrata 1903. i dao ga tiskati i porazdieliti među članove legitimacionog odbora. Bartoli nije težak posao ni tu, al ga nije obavio premda često požurivan. Ili da je unapried uvjeren da njegovi najuži drugovi nisu izabrani pravilno i zakonito?!

Iz vinogradarskoga odbora.

Vinogradarski odbor odlučio je načelno, da se izdade „vinski zakon“. Zastupnik Marchet izložio je načelo po kojih bi se taj zakon izradio. To se tiskalo i porazdielilo među članove vinogradarskoga odbora. Za kakvih 14 dana imati će taj odbor sjednicu da povede opet obćenitu razpravu. Po tih načelih je vino ono piće koje se proizvadjaju iz mošta svježega grozdja. „Drugno vino“ je ono koje se dobije, ako se dolije u dropine voda. Svako drugo vino je umjetno. Dodatci k vinu za pomnožanje nisu dozvoljeni za poboljšanje jesu. Navadja se što je dozvoljeno dodatki a što nije. Umjetna vina nisu dozvoljena. „Drugno vino“ mogu činiti samo vinogradari iz dropina i to samo za svoju potrebu. Onda bi sledile ustanove o nadziranju i o kaznala.

Radi slobodna uvoza žita i razdiobe podpora za biedne u obćini-Creskoj.

Zastupnik Spiničić podnio je dne 10. t. m. ovu interpelaciju:

Obzirom na to, da je obćinska uprava creska već u godinah 1900., 1901. i 1902. (Gledaj interpelaciju Spiničić i dr. od 18. decembra 1902.) novce doznačne njoj od državnih oblasti za ublaženje biede porabila posve stranački, za svoje ljubimce a ne za stradajuće od biede; i obzirom na to, da je ista obćinska uprava 400 kilograma žita, kojih slobodan uvoz je država za siromašne one obćine za god. 1905. dozvolila, doznačila dvojici svojih ljubimaca,

— dvojici trgovaca, tako da od dotične državne pogodnosti neće imati koristiti siromašni obćine nego ona dvojica trgovaca, postavljaju podpisani na njegovu preuzvišenost gospodina ministra unutarnjih poslova i na njegovu preuzvišenost gospodina ministra financija sljedeći upit:

Jesu li Vaše preuzvišenosti voljne pobrinuti se, da državne pogodnosti tičeće se slobodnoga uvoza žita kao i podpore u biedi određene ili odrediti se imajuće za nastradale u obćini Creskoj, nebudu odvisne od obćinske uprave creske, nego da budu dionici tih pogodnosti i podpora siromašni i u istinu nastradali stanovnici obćine?

Beč, 10. februara 1905.

Opazamo, da je obćina Cres u kotaru lošinskome, komu je na čelu Scarpa.

Radi upravitelja c. k. kotarskoga suda u Podgradu.

Isti gospodin zastupnik podnesao je dne 14. t. mj. interpelaciju na gospodina upravitelja pravosudja i odljui upit obćinom na upravitelja c. k. kotarskoga suda u Podgradu, pitajući ga, da li je voljan već jednom u tom pitanju uredovati?

Danas donasamo naknadno resoluciju, koju je zastupnik profesor S. inčić postavio u carevinskom vijeću dne 31. januara t. g. a pometnjom izostala u prošlom broju. Resolucija glasi:

„Visoka kuća nek izvoli odlučiti:

Poziva se c. k. vlada, da iz vjerešije (15 $\frac{1}{2}$ milijuna kruna) koju njoj se dozvoljuje zakonskom osnovom nalazećoj se u razpravi izdašno pomogne u istinu biednome seoskome pućanstvu Istre, i to:

Novćanimi iznos za provedenje obćekorisnih javnih radnja — cesto- i vodogradnje, uredjenje potoka i dolina te moćvara —, za obnovljenje vinograda flokerom uništenih i za podupiranje gospodarskih zadruga i posujilnica, koje posluju dobro za biedno pućanstvo;

bezamatnim posudami obćinama, gdje se jih traži za obće korisne javne radnje; dieljenjem sjemenja;

polakšicami za doroz živeža i krme.

Pri tom se istu c. k. vladu upozoruje koli na prešni predlog zastupnika Spinčića i drugova od 17. novembra 1904. i na njegove govore od 21. marta 1901. i 2. decembra 1902. u kojih su prilićno specificirane radnje koje bi se imalo provesti, toli na okolnost, da bi su tim radnjama imale pribrojiti još neke ceste u mjestnih obćinah Cres, Dekani, Zminj, Labin i neke gradnje vodovoda odnosno cisterne u Podgradu, Vodica, Raćacah, Barbanu i nekih selih mjestne obćine Kanfanar, i da su mnoge seoske obćine raznih kotara podastre oblastim obrazlozene molbe za podpore.

Kukavna obrana našeg učiteljstva.

„Glasilo austrijskoga jugoslaven. učiteljstva,“ ljubljanski „Učiteljski Tovarisa“ priobćilo je u svojem 5. broju od dne 3. o. mj. pod naslovom „Naša Sloga“ in učiteljstvo na obranu tobož napadnutog našeg učiteljstva tako mršav i mizeran dopis iz Istre, da ne možemo od manje a da se njime malo pozabavimo.

Na uvodu kaže dopisnik, da imamo u Istri list — „Naša Sloga“ — ki izide u Pulju vsakih sedem dni“, koji da je izlazio pred nekoliko godina dva puta na ćedan, ali pošto mu je pomanjkalo novaca i drugih sredstava, poće je izlaziti jedamput na ćedan. „To glasilo se odlikuje osobito z napadima na učiteljstvo“. Prošle godine da je naš list priobćio profi nekom učitelju iz pazinske okolice liepih stvari. Proti učiteljstvu da se nebi smjelo tiskati takovih stvari, već ih zabaciti u koš, na listu je dosta da je dopisnik gavran pak mu tiskaju dopise

i ne pitajući jesu li istiniti ili pretjerani. Ljudi oko tog glasila viću na puno grlo: „U Istri nema ovoga nit onoga“, ali imamo „netakta in lenobe u vsakem pogledu“.

Zatim pripovieda kako smo u 50. broju priobćili dopis proti župniku i učitelju iz Lindara, kojim se pozivlje pozvane faktore t. j. kotarsko školsko vijeće u Pazinu i velećasni Ordinarijat u Trstu (liberalnom dopisniku „Tovarisa“ nije pravo, što je pisan „Ordinarijat sa velikim O, odakle se uvidja, da je vrlo malen“).

Učitelji pazinske okolice — kaže dalje — gledaju razočarani i prekriznim rukama neznajući „da je to taktika faktorjev ki bi morali v prvi vrsti brániti in zagovarjati učiteljstvo“. Čudi se dopisnik što se učiteljstvo u Istri ne može složiti i što nisu postećea učiteljska društva sazvala skupštine te izpitale stvar i sudla komu treba suditi. Nu u takvom slučaju bi se zamerali predsećdniki mogoćnikom in potem bi se jim lahko primerilo koj takega, kar se je o nemu učitelju. Potem pa jaohi Lepi su to predsećdniki, a se lepša društva!

Naša kamora pravi i kaže dalje, da bi bilo bedasto, prenglo i nelakno napadati sve učitelje; „naprej hoćemo urediti tega in onega, potlej ostale“. „Istrsko učiteljstvo je kratkovidno in ne uvideva smeri, toda uvidio jo, a prepoznó“.

Uredili bi tudi smer“ uzdiše na koncu dopisnik „a kdo predsećduje našim drućtvom? Našim drućtvom predsećdujejo razem onemu na Voloskem, kjer prevladuje napredno načeloljudje, ki so odvisni od ene ali druge osebe, zato pa tudi delajo tako lepo, tada učiteljstvo ne uvideva tega“. Ne uvideva, pa tudi neće uvideti, dokler stoji stvari tako.

Izercpili smo prilićno toćno sav dopis neka uvide naši učitelji kako ih brani jedan njihov drug u „Tovarisa“ od „naših napadaja“. Ali pita se jesu li trebali naši vriedni i zaslužni učitelji te obrane? Kažemo odlučno nisu!

Dopisnik ljubljanskog „Tovarisa“, kaže doduše, da se naš list odlikuje osobito svojim navalama na učiteljstvo, ali toga ničim ne dokazuje. Navadja samo jedan slučaj, ali mora priznati i sam, da je naš dopisnik „gavran“ napao istodobno i „gavrana“ župnika. Tim je priznao eo ipse, da naš list ne šteti ni „gavranu“ ako zasluže, da se ih javno pokara.

Da li su pak učitelji pazinske okolice ostali razočarani radi onog dopisa ili ne, mi nismo ništa ćuli, ali kad bi se bili ćutili onim uvriedjeni — stalni smo, da bi bili kao poštteni i neodvisni muzevi dopis upravlili ili inaće proti njemu reagirali.

Na komplimentat, što ga je dopisnik učinio školskim drućtvim, napose njihovim predsećdnikom neka odgovaraju sami.

Tim bismo mogli svršiti, nu još nam je učiniti dvie kratke opazke:

Prva je ta, da bi si naši vriedni učitelji narućili spomenuti broj „Tovarisa“, pak da vide i sami kako je naveden dopis „suhoparen“ i njihova posve nepotrebna obrana „Klaverna“, a druga ta, da poručujemo gg. ok. „Tovarisa“ ono, što su im naši najuvidjeniji i najugledniji učitelji opetovno na godišnjim glavnim skupštinama „Učiteljske zaveze“ toplo preporučili: neka ne siju razdor među naše jednako zaslužne učiteljstvo i svećenstvo u Istri i neka nevjeroju pojedini nezadovoljni dopisnikom svaku tricu, koju im iz Istre dojavje, jer tim ne koriste ni učiteljstvu ni narodu, koji treba sloge, ljubavi i zajednićkog rada svih dobromislećih sinova.

Politićki pregled.

U Pulji 15. februara 1905.

Austro-Ugarska.

U poslednjoj sjednici gospodske kuće u Beću došlo je do vrlo neugodnog prizora. Za sjednice bio je naime na galeriji scijciolitićki zastupnik Rieger, koji je izvješćivao o djelovanju odbora za promjenu poslovnika, prekinuo sa povikom: Mi prosvjedujemo, da se vi mješate u poslove carevinskoga vijeća. Vi nemoćete mienjati poslovnika carevinskoga vijeća. Radi tog povika nastao je nemir među članovi gospodske kuće. Sjednica je prekinuta dok su sa galerije odstranili nemirnoga zastupnika. Iza toga nastavljena je sjednica nu Rieger se je opet na galeriju vratio, ali pošto je izjavio, da će se mirno vladati, pustiće ga na galeriji.

Domaći i izvanjski listovi izliću kao velik događaj, što je u nedjelju primio car i kralj Fran Josip u audienciju predsećdnika madjarske neodvisne stranke Frana Košuta, sina poznatog madjarskog rođoljuba Ljudevita Košuta, koji se je bio god. 1848. digno proti Austriji oružanom rukom. Nakon potlaćenog madjarskog ustanka pobjegao je u inozemstvo i do svoje smrti živio u Italiji. Sada je kralj primio u audienciju sina toga buntovnika, i kolovodju stranke, koja ide zatim, da se Ugarska posve odćeipi od Austrije. Kralj je razgovarao tri ćetvrti sata s Košutom o programu njegove stranke i o njezinih težnjah saslušav ga najpobjasnije. Košutova stranka je danas najmoćnija stranka u ugarskom saboru i tako su prisiljeni i najviši krugovi, da se s njezinim predsećdnikom dogovaraju glede sastava novoga ministarstva u Ugarskoj.

Promjena politićkih odnosaja u Ugarskoj izazvati će promjenu u dosadašnjem postupanju one ćetredesetorice hrvatskih zastupnika, koji sjede u zajednićkom saboru u Pešti. Kako javljaju iz Zagreba ti zastupnici nekane više stupiti u klub bivše vladajuće ili liberalne madjarske stranke, već da će stvoriti poseban hrvatski klub.

Dne 13. o. mj. obdržavao je hrvatski sabor poslednju sjednicu u ovom zasjedanju. U toj sjednici obavljen je izbor 40 članova za zajednićki sabor u Peštu. Izabrani su svi dosadašnji članovi — osim dvojice novih. Svi ti članovi pripadaju vladinoj stranci.

Rusija.

Kako javljaju iz Petrograda podržava se u upućenih krugovih glas, da će car Nikola dne 19. o. mj. izdati naredbu, kojom sazivlje „zemski sabor“. Obistini li se ova viest, onda će time biti učinjen najvažniji korak za toli željene reforme u Rusiji.

— Car je ukazom zapoviedio, da se stvori odbor, koji će izpitati uzroke nezadovoljstva radnika i odrediti, što se ima učiniti, da se ti nemiri u buduće zaprieće. U tom odboru imadu biti zastupani članovi vlade dotićnih odsjeka, zastupnici industrijalaca i radnika. Predsećdnik će osobno cara izvjestiti i može sam pozvati druge osebe i od tvorničara i od radnika na viedanje.

— Jućernašnja generalna skupština carskog tehnićkog drućtva stvorila je resoluciju u kojoj spominje, da se ima obzirom na veliku štetu, što ju je industrija pretrpjela povodom zadnjih nemira odma razpraviti radnićko pitanje i svim mogućim sredstvima to pitanje povoljno riešiti. Najuspješnije sredstvo za to jest, da se sazove sveruški kongres koji će razpraviti radnićko pitanje, na kom će sudjelovati i zastupnici radnika i kapitalista i poljodjelaca. U Lodzu dogovorili se tvorničari, da će popustiti radnicima, da na tjedan rade 60 sati, pristali su i na njihove zahtjeve glede povišerjenja plaća, ali pod tim uvjetom, da danas započnu raditi. Ne učine li toga, onda će tvorničari zatvoriti tvornice na neizvjestno vrijeme.

— Plemstvo u Samari zaključilo je poslati caru adresu, u kojoj će iztaknuti, da je samovlada temelj države, ali da se i plemstvo pozove da sudjeluje kod stvaranja novih zakona, kojima će biti svrba, da nastane mir u državi.

Italija.

Kralj Viktor Emanuel upravio je ministru predsećdniku Giolittiju pismo, kojim ga potiče na ustrojstvo medjunarodnog zavoda za unapredjenje poljodjelstva, te obrazlože svoje misli o medjusobnoj podpori i zaštiti poljodjelstva u srednjo-evropskim državama. U samom pismu spominje se Amerikanac David Lubin kao začetnik ove ideje, pa je on kralja zainteresovao za nju i predao mu o tom memorandum. Lubin je privatnik, drugo se o njem ne zna. Ovakav medjunarodni zavod imao bi se ustrojiti u Rimu uz sudjelovanje svih evropskih država, bitno bi uplivao ne samo na poljodjelsku proizvodnju, nego i na cienne, na statistiku, na spriećenje nepoštene konkurencije, na trgov. promet i ugovore, na izjednaćenje agrarnih interesa s industrijalcima itd.

Sjećajte se
„Drućbe sv. Ćirila i Metoda“
za Istru

Franina i Jurina.

Jur. (skakajuć) Alala, alala... Veneciani Republicani, Markolini svi Krsini, alala, alala...

Fr. Oj Jurino, a ce ti je, ti si per bio sklavral, ti si zgubil pamet!

Jur. Aj nisem ne, nego nemorem od velikoga veselja, srce mi puca od radosti, nose same mi skaceja da sen, hvala Bogu, u mojoj starosti doživeli toliko da vidim još prvo smrti veliko ćudo.

Fr. A ko ćudo? spijegajmi se malo.

Jur. (potezuć k sebi Franinu) A vidiš ondi zgor volte od Reloja, keće je bil prvo Konjć, ki je Stema od Cresa, sada su postavili, o moja radost! stavili su Leuna od kamika neka nam bude branitelj avite kulture i memoria naših starih gospodari.

Fr. Ma Jurino, ce si se obernal na Talljanje?!

Jur. (potezuć k sebi Franinu) A vidiš ondi zgor volte od Reloja, keće je bil prvo Konjć, ki je Stema od Cresa, sada su postavili, o moja radost! stavili su Leuna od kamika neka nam bude branitelj avite kulture i memoria naših starih gospodari.

Fr. Ma Jurino, ce si se obernal na Talljanje?!

Jur. A ce ćeš, ter nisem sam, cussi soffia el vento, kerv ni voda, a ki zna da va mojih žilah i va žilah blago od onih kim prezimo sinjuje na ić, ne teće kgod kapljica one kervi blavlene, puro san gue, talijanske?! Ja sen sempre derzal moju mater, Bog ju pomiluj, za poštenu, ma će, ljudi smo od kosti i od mesa, i sve more našit na vom avetu, pak zato ne budi se ćudil, ako me vidiš alquanto veselo, buduć da vidim jespeda onog Leuna, ki je diñelćil one Conti prez velade ki su hodili k nam. Ma sada, hvala našemu Magnifiku, imamo Leuna ki će nas branit od Franceza i od Austrijanca, i vratit nas pod Italiju. I za to sen zankantal: Markolini svi Krsini.

Nastavak u prilogu.

Fr. Ah! Justo a proposito si mi spomenuli Franceze i Austrijance! A znaš ti i ti tvoji puro sangue, storiju od tih Lijuni?

Jur. A viši ga vrag! Ki ćeš de od naših, ki jima su skrob (kascia) na mesto moždne, znaju starijske stvari? To bi mogel znat solamente naš Magnifikus, ma i on se zabavlja kako će najlepše naviti svoje mustaci, a stara moja baba govorila je: u koga je delga kosa, kralka je pamet.

Fr. A hen, postlušaj: Kada su prišli u neko vreme Francezi u Cres, našli su te Lijune po Forticah i u pol relieva po vrh vrata od grada. Francezi nisu prišli va Cres za delat gueru s Lijuni od kamika nego za posejat njihove ideje evolucionarne i pustili su ih neka se mirno blade na arie, išli su s Bogom. Prišli su za njimi Austrijanci, i ce ćeš ti vid (viditi). Vpaveli creski, ki su onda kako i sada zapovedali, da si dobiju milost novoga Guverna i ki god impiejić, počeli su kričat: Via sti Leoni, via sti Leoni, i kalali su ih, a kam su šli to se nezna, a one u pol relieva ki nisu mogli poneš drugam, učinili su skjepats mlaciće: a puntarolom, kako se i danas vidi. A jeden od one vlastelske kuće ke su skjepali Lijune za vladanje Austrije, kad je našla revolucian u Italiji 1848. je kričal: Abbasso l' Austria, viva S. Marco!

Jur. A ce je to proprio tako?

Fr. A je, je: zac sen ga cul, ja s mojimi usijami.

Jur. A vraz, vraz! s kimi sen se ja skupili! dunke ako bi ovamo prišli i Rusi ili Japanci, oni bi i njim zakantali.

Fr. I tako bi i bilo.

Pošteno smo po zaslugi ožigosali one nesvjestne jadnike što su se kao marva dali vući od talijana na izbore, zato ne smijemo štediti ni ove kaputase, koji su se na izbore dovezli u zatvorenoj kočiji. Žig sramote i narodne izdaje nek ostane i na njima, da ih ti, poštenu puče, budeš znao prosuditi i dolino ocieniti. A na gornje pitanje neka odgovore sami.

U narednom broju javit ćemo čitateljima u kojem grmu leži zec.

Hrvatska Čitaonica u Ližnjanu.
U nedjelju dne 2. tek. držala je hrvatska Čitaonica u Ližnjanu redovitu godišnju glavnu skupštinu. Skupštini je prisustvovao priličan broj članova; nebi bilo škodilo, da ih je više došlo, dapače častno je po svakog člana, da barem ovim skupštinama, koje se drži jedan put na godinu, prisustvuje.

Na toj skupštini izabran je sljedeći odbor: ponačnik je biran predsjednikom, zaslužni Josip Fedel pok. Martina; podpredsjednik: Ante Klunić; tajnik: Jakov Bubić; blagajnik: Grgo Mohorić; odbornik: Ante Vojnić.

Ovomu rodoljubnomu društvu želimo svaki napredak i da pod svoje okrilje uzme driemajuće narodnim snom, te da ih prosvietli i na žarkom rodoljubnom ognjštu okriepi u hrvatskoj ljubavi do svog roda i jezika.

Premanturci pamet!

U Premanturi je običaj, da za vrijeme žetve davaju supljani svom zvonaru po starić žita. Nekada su bila dva zvonara, koji su si dielili to žito međusobno. Nu sada je za zvonara neki Mileško-Pela i njegov sin, pa žito ostane sve u jednoj kući. A nije to malenkost, jer tu nije samo Premantura, nego i cijela okolica do 200 obitelji sa 1500 duša. Kako smo već u početku spomenuli, nije dužnost seljaka davati svom zvonaru primicije u žitu, nego je samo to običaj i dobra volja naroda i ništa drugo.

Naravska je stvar, da takav čovjek mora biti zahvalan i ništa drugo nego zahvalan tom narodu, i s njim se slagati u dobru i u zlu. Ali Milešku-Peli dobro je žito našeg naroda — a još bolji ljudini groši — Stanićevi, jer je on glasovao za Stanić-Rizziu talijansku kamoru. Premanturci naučite ga pameti: Kad vam dodje po žito, a Vi ga pošaljite k Staniću ili Rizziu ili k Rovinjevcu. Vratite mu milo za drago i pošaljite ga otkud je došao, dok se ne nauči pameti.

Maškarada. Dne 4. marča tek god. priredjuje „Prvi Istarski Sokol“ u Puli u sali na večer sjajnu maškara radu-ples u velikoj dvorani „Hotel Belvedere“. Kao prvih godina, tako će i ove godine ovom maškaradom završiti naš „Sokol“ pokladno doba i pružiti ljubiteljem zdrave šale ugodne zabave i veselja. Pozivi će se doskora početi razasijati, te ćemo program na vrijeme objaviti. Već se sada upozoruju svi u gradu i vani po Istri na ovu zabavu.

Lošinjski kotar

Don Frane Sablić. Nemila i neumoljiva smrt rek bi, da nas ne štedi. Hoće joj se sve to više novih žrtava! Ne bijaše joj dosta Mike Orlića, odbornika „Gospodarskog konsumnog društva“, koji je radio oko boljka onog polštenoga naroda a tješio ga u nevolji. Ne bijaše joj dosta Kuzme Santulina, sedamdesetogodišnjeg starca, člana spomenutoga društva, koji akoprem velik starac, znao je zalaziti medju svoju braću knjigom u ruci, da prosvjetli tužnu braću, koja još snivaju tvrđi sanak. Nije joj bilo dosta ovih dvaju staraca, ne spominjajući druge, već joj se prohtjelo i mladih zenica, mladih pupoljaka. Stopro je oživio a neumoljiva već ga kosi. Nema ga više . . . vaj!! Mlad kao rosa, marljiv poput mrava a radišan poput pšele, već nas je ostavio! Don Frane Sablić, tajnik i duša „Gospodarskog konsumnog društva“ zapustio nas je, preselivši se u vječnost!

Don Frane Sablić rodio se u Cresu 30. lipnja 1873. Prve početne nauke primio je u rodjenom mjestu. Riečku hrvat. gimnaziju svršio je dobrim uspjehom. Bogoslovne nauke svršio je dielom u Gorici a dielom u Zadru, gdje se je upoznao sa mladim Dalmatincima. Ovi su mu predočili u pravoj slici, mukotrpnosti Hrvatski narod. Juristić Miljenko, mladi Poljičanin, takodjer bogoslov, bio mu je tumačem

*) Da počastimo uspomenu odličnoga svećenika i rodoljuba probudjemo i ovaj nastavak o nezaboravnom pokojniku. Op. Ured.

nepravica koje neprestano nanašaju hrvat. narodu. Sve to jeremijske tužaljke počele su buditi mladoga bogoslova, tako, da je ostao gorljiv pristasa svojih sudrugova i obično, da će se boriti neustraišivo protiv nasitnika i gnječitelja pučkih a svoj hrvat. narod da će braniti do zadnjega svog časa. Svršivši bogoslovne nanke bi zaređen za svećenika 24. rujna 1899, a 1. listopada iste godine prikaza prvu nekrvnu žrtvu u crkvi sv. Jerolima na Rieci. Malo za tim bi postavljen kao kapelan u svoje rodno mjesto, gdje si je znao steći ljubav svojih sugrađjana.

Nezasitljivi talijanski trgovčiči derali su baš uzasno Creskog kopača nečovjčno, prinuče svjestne građjane, da skoče na junačke noge i da spase što se spasiti može. Filoksera, nerodica a k tomu preskupčica, dovela je muzeve do toga, da su osnovali „Gospodarsko konsumno društvo“. Akoprem uz velike poteškoće ipak im je uspjelo. Iz početka živarilo, ali kad je stupio kao tajnik Don Frane, počelo je cvastiti i napredovati, tako, da sada imamo osim dućana, mesarnicu, postolariju i konobu a članova preko 300. Po cijeli božji dan čim mu je služba dopustila radio je naš Don Frane, od rane zore do mrke noći, a katkad znao bi pridjeti cijele noći. Svaki se je čudio, kako može tjelesni slabič odoljeti. Biti dušobrižnik, vjeroučitelj a suviše tajnik „Društva“, za koje, malda ne kroz sve vrijeme, morao se je u jedini starati, pak k tomu tolike misli, kako da svoju braću podigne iz mrtvila i prosvjetli, bilo bi previše i za junaka crkva i društvo. Bog i Hrvati bila je njegova lozinka. Premanturci rad i nepreslana briga trla ga i skončala; počeo poboljevati. Dokle se mogao vući, radio je poput radišnoga težaka u vrtu Gospodnjem i na polju gospodarskom. Videći, da ne može više, pita dopust u svojih starelšina a račune „Društva“ kako je on znao, točno predaje u ruke odbora. Oh, kolli mu je bilo žao i teško pri sreću — po nagovoru g. liječnika Jakovića na Rieci — ostaviti za neko vrijeme, kako je mislio, ovaj narod i omiljelo „Društvo“! Da bi se čim prije oporavio odlučio promieniti zrak a ujedno posjetiti svoje prijatelje Dalmatince. Polovicom studenoga odputuje u Pivčić-Luku kod Šibenika, gdje je venuo od dana do dana. Prijatelji mu pišu a on ne odgovara. Svaki se je pitao za uzrok, svaki se je čudio! Kad na 24. siečnja raznio sr. tušni glas, da se je preselio u vječnost, da je umro! Kao grom iz vedra neba djelovala je ova viest na cresko pučanstvo. Plače stari roditelji, plače rodbina a gorke suze liju prijatelji i zadrugari a isti politički neprijatelji zale za nezaboravnim.

Tko je ikad govorio s Don Franom, mogno je odmah opazati, kolli žarko ljubi rodjenu grudu i poltlačenoga našega kopača. Radi velike ljubavi prema polštenima zrtvovao je isti život, tako, da pravom možemo reći: bio je mučenik sirote kopača!

U Tebi mili Don Frane izgubili smo prijatelja i pučkog ljubitelja. Ti si nzs ostavio. Tvoji ideali nisu se oživotvorili za Tvoga života, jer je kratak bio, ali božjom pomoću ipak će se oživotvoriti. Mučenice potištenih! Lahka Ti gruda hrvatskih žala a plača neka Ti bude okrilje Svemožnoga! Moli se tamo za brižnoga kopača i nesložnu i jednokrvnu braću, da im već jednom stranu dani slobode. Dok Troji tužni prijatelji suznim okom kliču: Slava mučeniku potištenih! Don Frane Sabliću, vječna Ti slava i uspomena!

Dar krčkumu učiteljskom društvu u Vrbaniku. Na godišnjicu smrti pok. bl. usp. Pavla Skopinčića, bivšeg c. k. kolarškog školskog nadzornika u počast njegove blage uspomena darovala je gospodja udova mu Joliswa Skopinčić „Krčkumu učiteljskomu društvu“ svotu od 200 kruna. Živjela plemenita darovateljica, a čestitomu pokojniku nezaboravna uspomena i vječni mir.

Zahvala. Podpisano najtoplije zahvaljuje visokorodnom gosp. grofu Stjepanu Fredro na liepom daru od 100 K, što je on podar o korist ove škole.

Ravnateljstvo pučke škole družbe sv. Ćirila i Metoda.

Mali Lošinj, dne 11. veljače 1905.

Jos. A. Kraljić, ravn. učitelj.

Voloski kotar:

Cvjetni „Korso“ u Opatiji. Pišu nam iz Opatije: Dne 5. marča, u nedjelju pred mesopustom, priredjuje opatijiški „Zabavni Odbor“ cvjetni „Korso“. Ne znamo, da li kane naša domaća društva sudjelovati kod te prilike, ali nama ljudi što stoje na čelu istih, jamče nam, da će prije nego li obećaju svoje sudjelovanje, zatražiti od gospode priredjivača „Korsa“, da će predusreti svaki izkaz, koji bi tom prigodom mogao biti nanešen Slavenima, naročito našoj braći Rusima.

Još nam je svima u pameti sablazan, koja se zbila za lanjskoga „Korsa“, gdje je dapače i sam jury nagradio neku nezgrapnu i nimalo uspjelu šalu, naperenu protiv Rusa. Poznavajući neke ovdješnje Japanofile, nema skoro sumje, da se slična sablazan neće ponoviti i ove godine. I za to, ako već ne mislimo reagirati protiv tudnjanskih uvreda sledi samo o sebi, da se barem moramo držati daleko od prigoda, gdje se naši slavenski osjećaji vriedjaju, pak makar to bilo i u formi karnevalskih „pajcačja“.

Glasbeno dramatičko društvo u Voloskom. Dne 21. tek. mj. u večer održavalo je naše glasbeno dramatičko društvo u restauraciji „Narodnog Doma“ u Voloskom svoju I. glavnu skupštinu; bilo je prisutno oko 40 izvršujućih članova navlasito krasni spol bio je mnogobrojno zastupan.

Društveni predsjednik dr. K. Janežić otvorio je skupštinu liepim govorom ocrtavši u kratko stanje društva.

Iz izvješća društvenog tajnika g. A. Ryslavi-a razabrali smo, da se je to društvo konstituiralo na 8./6. 1903. te da se upisalo prvih dana oko 50 izvršujućih članova obojega spola. Sborovodja gosp. M. Brajsa podučavao je u pjevanju a g. V. Car u dramatici. Članovi su redovito i točno pozalizi oba odsjeka. Dne 1./2. 1904. bila je u dvorani „Narodnog Doma“ u Voloskom prva veselica, te je prvi put nastupio mješoviti zbor. Dvorana bila je dubkom puna a občinstvo do kraja očarano krasnim uspjehom. Dne 10./2. 1904. bila je druga zabava skupa sa društvom „Bratimstvo“. Dne 19./3. 1904. pako bila je prva predstava, igralo se Molierovog „Umisljenog bolesnika“, te su si članovi predstavljajući čas majstorski osvjettali lice. Dvorana je bila dubkom puna domaćeg i stranog občinstva, njevoja braća Česi, što su se nalazila u Opatiji, izjavili su, da njim se činilo kao da su u pražkom kazalištu, pa su čestitali na uspjehu. Igrali su sljedeći članovi: gđjice: A. Tomičić, A. i M. Stanger te S. Večerin, i gg. A. Ryslavi, E. Baša, A. Kraljić, V. Rajčić i P. Rabinčić. Dne 10./7. 1904. napravilo je društvo posebnim parobrodom izlet u Basku. Dne 20./11. 1904. predstavao se opel Molierov komad „Štrčac“, predstavljale su gospodjice M. Begović, O. Fiala i Marija Rajčić te gg. E. Baša, P. Bletić, A. Kraljić, I. Matejić, V. Plava, A. Ryslavi i P. Rubinić. I ovaj put, ako ne i mnogo bolje, odigrali su svi majstorski svoje uloge tako, da su bili burno aplaudirani, a navlastito g. A. Ryslavi u ulozi Štrčca. Dne 6./12. 1904. priredilo se za prvi put „Mikulševu večer“ koja je takodjer liepo izpala. Članovi su takodjer pjevali u crkvi prigodom velikih blagdana. Da su te veselice bas liepo izpale mora se najviše zahvaliti gg. M. Brajsi i V. Caru, koji su se mnogo trudili.

Blagajnik g. A. Vahtar izvjestio je, da su društveni dohod: iznashli K 1600 a ukupni trošk K 1380, tako da je ostalo

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Odluka. Pr. 25

U Imenu Njegova Veličanstva Cesara!

C. K. Okružni Sud u Rovinju kao tiskovni Sud odlučujuć na predlog mještaka c. k. državnog odvjetništva od 11 teskučega Is 4/5

Odlučio je

I. Odlomak članka „Istarski Sabor izvješće XVII Sjednice istarskoga sabora utiskan u drugom stupcu na drugoj stranici koji počinje sa riečima „ovaj lupežki“ a tvrdava sa riečima „potvrđilo. Pfu!“ novine „Naša Sloga“ dd. Pula 9 Febrara 1905 sačinjava objektivna obilježja zlačina predviđena u § 63 k. z.

II. Poltvrdjuje se obavljena zapljena zabranjuje se daljnje razpačanje rečenog tiskopisa i odredjuje se uništenje zaplijenjenih primjeraka.

O čemu se obavještjuje Jerko J. Matulija Pula kao odgovorni urednik Naše Sloga Tiskara G. Krmpotić i drug.

C. k. Okružni Sud kao tiskovni Sud Rovinj dne 11 Februa 1905.

Kümmertin v. r.

Pečat: I. R. Tribunale Ciren-lare Rovigno Sezione V—VI.

Oro je zaista liepa hrvaština! — Ur.

Da li su podkupljeni ili prodani? Ovo pitanje nam se nametnulo kad smo vidjeli učitelja Rajčića iz Ližnjana i učitelja Stuhovića iz Premanture glasovati za talijansku kamoru prigodom zadnjih občinskih izbora.

Na ovo pitanje stid nas je za njih odgovoriti. Ljudi inteligentni, kao što se mora da zahtjeva od svakog učitelja, ljudi postavljeni na sveta mjesta da prosvjetljuju puk, da šire i uče moral i da uzgajaju karaktere, — ti i takovi ljudi liepi primjer daju puku, medju kojim imaju zadatak apostoškog poslanstva na prosvjetnom polju. Zar da njihovo izdajstvo na narodu iz kojeg su nikli krijemo, da ih štedimo? Ne!

čistoga u blagajni K 220, dočim inventar iznosa K 442. ukupni dakle imetak društva koncem god. 1904. iznosa K 661. —

Arhivar g. E. Baša izvješćuje, da društvo imade harmonium i raznih dramatičkih knjiga i nota u vrijednosti od K 442. —

Odlučilo se skupa s drugimi društvima upriličiti svečani doček i koncerte u čast slavenskih novinara, koji će obdržavati u mjesecu maju tek. godine u Voloskom svoj novinarski kongres.

Odlučilo se da će se urediti društveni znak.

Nakon toga bijaše izabran ponovno za predsjednika g. dr. K. Janežić, za njegov zamjenika g. dr. I. Pošćić, za tajnika g. Ante Ryslavi, za arhivara g. E. Baša, te za blagajnika g. Josip Vidošić, za ostale odbornike gg. A. Krulčić, J. Kuhar, M. Brajša i V. Rajčić. Za revizore gg. R. Bekar i V. Tomašić; u častni sud gg. dr. A. Stanger, dr. M. Trinajstić i V. Tomićić.

Iza toga bje zaključena ova skupština. Dramatički odsek pripravlja se za upriličenje igre „Šarleova telka“ i opetovanje 2 igara, a naručena je već i igra „Kontrolor spavaćih vagona“, pjevački odsek pak na učenje raznih komada, pjesama košto i jedne operete.

Neka to naše društvo uvijek tako napreduje!

Gradnja nove ceste u Opatiji. U rječkom „N. L.“ čitamo: „Nakon tolika moljakanja i natezanja carska se je vlada napokon ipak dala skloniti i odlučila za gradnju nove paralelne ceste Matulje-Opatija doprinieti sa svoje strane 75.000 K od prihrte polovinu proračunane cene. Ta će se državna podpora izplatiti u pet obroka svaki u iznosu od K 15.000. Izplaćivanje započeti će g. 1906. a imalo bi svršiti g. 1910.

Nego volosko-opatijska će občina nastojati da se gradnja ceste obavi što prije. Ona će priskrbiti potrebiti novac — i gledat da se gradnjom započne već ove godine. O tome je vičealo već i občinsko zastupstvo sabrano u obč. sjednici dne 28. proš. mj. Na toj se sjednici zaključilo zamoliti vladu, da odlučenu podporu povisi. Zaključilo se obratiti se i na zemaljski odbor u Poreču, sa molbom, da i zemlja doprinese štogod u tu svrhu. Treba znati, da ni država ni zemlja nisu za občinu Volosko-Opatiju učinile ma ništa, premda su u ovo nekoliko godina, odakle je naše lječilište procvatilo, izvukle i jedna i druga ovud golemih svota. Svi troškovi pak — za gradnju i održavanje ceste, za škole, kanalizaciju, za oba groblja, za tolika druga ogromna poduzeća morala je da skrbi občina sama. Priznati se mora: i onako je napredak lječilišta vanredan, ali kakav bi tek bio. U jednomu su pokazale nešto zanimanja za ova naša mjesta, i to, zemlja narinuvsji Opatiji — gdje nema Tabijana ni za liiek — talijanskoga učitelja a država, odnosno vlada, uzervši pod svoje okririje — njemačku školu u Opatiji. . . . i to je sve. . . .

Medjutim mi smo znatiželjni, hoće li oba ta faktora uvidjeti potrebu, da u pitanju paralelne ceste budu občini što više na ruku. U protivnom slučaju naime, ogluši li se i jedna i druga oblast pravednoj želji naše občine, spasti će na ovu novi ogroman teret.

S gradnjom paralelne ceste skopčano je još jedno prometno obćilo, naime gradnju električne željeznice: Matulje-Opatija-Lovran.

I tim se je pitanjem bavilo občinsko zastupstvo volosko-opatijske občine u gore spomenutoj sjednici, a imali će domalo da zaključiti, da li je voljno, u slučaju nerentabilneta rečenog poduzeća, izplaćivati poduzetnicima u određeno vrijeme odmjernere dio odštete.

*) Zalostno je, da ne rečemo drugo, što moramo ovako važne stvari činiti iz drugih novinah, kao da nema žive duše u onoj občini, koja bi znala primiti za perol Op. Ured.

Uzeto sve u jedno i dodav tomu namjeru carske vlade, koja — kako se čuje — kani u opatijskoj luci doista važnih i potrebitih radnja izvesti, tada možemo reći, da Opatija kroči liepim nadama u budućnos i napredak.

Sajam u Kastvu.
Dne 22. ov. mj. obdržavati će se u Kastvu deseti mjesecni sajam rogatog blaga. Javlja se to kupcima i prodavaocima, koje to zanima, e da posjete taj sajam što brojnije.

Veliki ples Sokola u Voloskom-Opatiji.
U nedjelju dne 19. tek. mjes. priređuje „Sokol“ u Voloskom-Opatiji u velikoj dvorani „Narodnog doma“ u Voloskom veliki ples. Iz blagonaklonosti sudjeluje glazbeno-dramatično društvo u Voloskom-Opatiji. Svrta lječilišna glazba. Za raznovrstne zabave u pauzama skrbi odbor. — Ulaznica: članovi i dame i K, nečlanovi 2 K. Početak točno u 9 sati na večer. Pristup imadu samo pozvani.

Kanalizacija u Opatiji.
Kako doznajemo, zemaljski je odbor u Poreču potvrdio ugovor, što ga je Volosko-Opatijska občina sklopila s gosp. barunom Schwarzom glede provedbe kanalizacije u Opatiji. I tako je to doista tako važno, mogli bismo reći upravo vitalno pitanje našega lječilišta konačno riješeno.

Izvadak iz sjednice obč. zastupstva u Kastvu. (Svičetak) Na molbu poduzetničta gradnje riečke luke glede produženja zakupa piazala u Preluki i na Kantridi te glede sniženja zakupnine, zaključilo se je, da se istom društvu produlji zakup tih piazala za daljnjih pet godina i snizi zakupninu za K 100, obzirom što kamenolom na Kantridi služi jedino kao stovarište, jer kamenolom izprpljen tako da gotištija zakupnina iznosi kruna 1700.

Društvo kastavskih krmurara u Zametu odio Kastav moli, da se istomu snizi u met obč. potrošarine za godinu 1903. od K 17.872 na K 16.000 i dozvoli ovu svotu odplatiti u tri obroka, te da se istomu u godini 1905. dozvoli pobirati namet na potrošarinu za samih K 16.000 Obćinsko zastupstvo upodpunjeno sa zamjenici zaključuje, da istom društvu dade pobirati obč. namet na potrošarinu za god. 1903. za K 16.000 pod uvjetom, da isto ovoj občini izplati cieti iznos potrošarine iz god. 1903. u 3 jednaka obroku (31/I. 30/IV. i 31/VII. 1905.) i da odmah u ime kaucije položi u obč. blagajnu K 2000 do izplate posljednje svote.

Na razne moibe za pudingjenje novćanih bodpora i oprost pristojba bilo je doznačeno: zavodu sv. Nikole u Trstu K 20; jednomu djaku za škol. godinu mjesечно K 20; siromasima za uzdržavanje, jednomu za tri mjeseca po K 10; dvojici za pet mjeseca po K 5; jednome mjesечно po K 6; jednomu mjesечно po K 2; za sad jednomu za nabavu odiela K 20; dvojici za uzdržavanje K 20; sedmorici po K 10; trojici po K 5; jednomu K 8; jednome K 4; jednomu K 2; za uzdržavanje sirota Ivanić u Puli tekom g. 1904. K 265, te sirota Vlah u Budjejevićah K 202; za nabavu učila siromasnim učenicom delavske škole K 30; trojici bilo je izdano besplatno drva iz obč. šuma.

Iz Voloskoga. U svibnju ove godine iziće, kako je već poznato, rok sadašnjemu zastupstvu občine Volosko-Opatije. Kako nas od novih občinskih izbora dieli još samo nekoliko mjeseci, nije čudo, što su se već sada naše vodje i u Voloskom i u Opatiji dali na rad, da ih nova izborna borba ne zateče nepripravne. Jer svi znaci kažu, da će doista biti borbe i to — svja je prilika — ljute, žestoke borbe.

Doćukalo se naime, da naša doseljena gospoda nešto smuju. Njima je već davna na zubu hrvatsvo ove občine, a tako i muzevi, koji su joj na čelu. Oni hoće, da ih se rieše pošto po to, oni hoće da ih svrgnu sa časti, što su ju stekli velikim svojim zaslugama za občinu i lječilište, oni hoće da sebe poslavo na stolicu, odakuda bi oni našim ljucima u Voloskom i Opatiji diktrirali svoju volju i nametali svoju vlast.

Kakova bi ta volja bila i ta vlast ne treba nam ni napominjati! O tom bi nam mogla pričati naša braća u Štajerskoj, Koruškoj i druguda, gdje Niemac gospoduje nad Slavencim. Sve to znadu naši ljudi, za to je i hvaleriedno nastojanja naših ovdješnjih prvaka, da već za vremena stane tudjinskoj guji na vrat.

Istina je, da elementi koji rade nama o glavi ne spadaju vidjenijem dielu doseljnika; to su gotovo sve snmi desperadori, koji bi radi, da se žuljevima našega uopada okože i obogate. Tu bagru ljudi nadopiru osobito neki naši Madjari, koji neimajuć prava glasa hoće da na ovakav način štetuju Hrvatima i Hrvatstvu.

Vidjeniji i uplivniji Niemci drže se još uvijek po strani. Njima kao da impouuje ogroman napredak, što se je pokazao u lječilištu pod upravom sadašnjega zastupstva. Oni bi, kako se vidi, radi i dalje raditi u sporazumu s našim ljudima. To je posve u redu — ali to ne bi bilo nikakav razlog da naši skrste ruke i da čekaju na buduće dogodjaje, to više, kad se zna, koliko upliva imadu na masu bezobzirni i fanatični demagogi, pred kojima svaki razlog gubi vrijednost. Za to je posve opravdan oprez što ga naši prvaci pokazuju u pripravam za buduće izbore. „N. L.“

Pazinski kotar:

Lindar. 1. febrara. — Posredovanjem oblasti jenjala je hvala Bogu skoro posve epidemična bolest. Žrtvom pao je rodo-ljub A. Jedrečić, bivši odbornik posujilnice i član čitaonice, pustiiv ucrtijenu ženu sa nejakim sinćcem.

Iz oglasa pribitog razvidno je, da je Posujilnica imala prošlog mjeseca liep promet. Primička bilo K. 8275.28 a izdatka K. 8081.12; ukupnog prometa Kr. 16356.40. Posujilnica ima krasnu društvenu tablu. Zašto nebi i čitaonica, koja upostoji već 23 godine imala svoj izvanaljski znak? Zašto nebi i županstvo imalo svoj napis? Zašto nebi i krmurari i trgovci?

U čitaonici vlada mrtvilo. Tuži se odbor, da članovi ne vrše svoju dužnost. Dajte njima po ovoj zimi peč i toplu sobu pa držite pučka predavanja barem u nedelje i blagdane; čitaonica će jedino ovim načinom oživiti. Čitaonica imalo bi biti „učionica za odraslije.“ Uz stalnu volju sve se može; stalnom voljom čovjek brda valja i na ravnom nova diže.“ Da trebamo ovdje nauka netreba ni spomenuti; kad ga na drugom mjestu ne dobivamo, dojmjo ga u čitaonici.

U nekada glasovitom Lindaru nemamo još podružnice družbe sv. C. i M.; treba ju osnovati. Lindarci: ne mojte zdvajati; sažaljuju vas mnogi; dub ne pada od jednog udara; uztrajite; stvari nemogu dugo ići ovim putem; vaše opravdane želje noraju se ispuniti. Oružje imate u rukama; tožite i tužite a zato imate sto razloga.

Lindar 12. febrara. Listiće sa našeg „trifoja“ odpadaju jedan za drugim. Dva su već odpala, treći hira.

Dosadašnja pošt. odpremiteljica pre-mještena je na obću radost, pustiiv za srbom „memoria ingrata“. Preporučujemo ju našima u sv. Nedelji. Na njezino mjesto stupila je kao „odpremiteljica“ domaćica, A. Filipčić, kei pošt. poslovača. Na njegovu želju dohtieljen joj je, dok se u posao dobro aputi, pošt. asist. A. Zimolo. Dopisnik „Popola“ roni suze pa izvrće činjenice i crni neđužne osobe. Rado bi valjda da i dalje bude na pošti osoba, koju ne pozna jezika pućanstva.

Poznamo patuljće, da je to tvoje maslo i želja, ali kiselu je groždje. Ono što se imalo već davno zbiti, zbito se je ovaj ljedan. Naš župnik odputovao je i da se više ne vrati. Odlazimo peru, bacamo plašt, koprenu vriju prošlosti. Na njegovo mjesto dolazi kao upravitelj g. J. Mandić iz Zminja. Dobro nam došao, trebamo pomoći i pouke „u svemu“.

Ostaje više još jedan listić, od c. k. škol-skih oblasti očekujemo, da se makne, inače ćemo javno objaviti djela nedostojna jednog učitelja i svakog poštenog čovjeka u obće.

Čakvena oblast učinila je svoju dužnost pa očekujemo, da će i školske isto učiniti, jer je učitelj ovdješnjim odnosajem isto toliko kriv, ako ne više nego župnik.

Iz Ježenja. občina Tinjan koncem jenera 1905. — Kao da je sve ohladilo i izumrlo, nitko se odavud nejavlja. Dakako da novi otci domovine mogu činiti što jim drago jer jih štiti naša „maćuha“ iz Poreča, kojoj su izdajice i prodanci, miljenici.

Štiti se jer naši muzevi manjine u zastupstvu, pošto jim je trud uzaludan, neće da niti odpadnikom barataju. Mi jim vjerujemo, da jim je teško proti zlobi i bedastoći boriti se, ali svakako netreba posao zapustiti, te zato da jih malo spodbudimo dajemo ovo u javnost.

Znamo, da je mnoge sadanji načelnik bio očarao svojima obećanjim kod svoje nastupa. Dali je pak rieč održao? Ne! Dakle kad se javno i svečano može lagati, možete ga suditi kakav je, i možete sve i svašto, ali ništa dobra i korisna od takvog delije očekivati.

Poznato nam je, da se je malo ne u svakoj sjednici pretresalo za gradnju jedne ili druge grane ceste, ali se je sve pametne i obćenito korisne predloge manjine prezirno zabacilo. Gosp. kot. poglavar dao je podporu od vlade za cestu iz Ježenja na Heke; ovoj cesti su svi pametni bili protivni i sarjetovali, da bi se upotriebilo taj novac za popravak puta odnosno gradnju ceste iz Ježenja do earske ceste kod Lovrina, koja cesta bi bila imala pravu svrhu, te bila na udobnost ne samo našem slavnom Ježenju, dali i korisna selima Francini, Pakini, Jureš, Ciburi, Bortusi, Šepčići, Jelencići, Martići i Sarcija.

Novci su potrošeni, a što je pak učinjeno? Molimo gosp. kapelana u Pazinu, da ide viditi što je učinjeno i neka se upita, komu i za kamo je dao onaj novac, pak će se valjda za glavu primiti. Brižni novci?!

Čujemo, da nisu jošte ljudi niti za one malene radnje plaćeni. Tako se upotriebljuju novci od podpore.

Držimo, da bi se morao za ovu stvar zauzeti i g. načelnik pazinski dr. Kurelić i dignuti svoj glas na nadležnom mjestu. Čudimo se zbija i bivšem načelniku Tinjanskom g. Defaru, da štiti, i neopozori nato spomenutou gospodu.

Veće bedastoće nego li graditi onaj dio ceste koja je bez ikakve svrhe, i nije nit početa nit dovršena, nemože čovjek pomisliti. Dosti liepa svjedočba za sve one, koji su ju projektirali i pomogli graditi.

Sada opet su namislili drugu budalaštinu počiniti, graditi naime cestu iz Kringe na most križanski pak u Sv. Petar. I ovdje, koji ima sofi u glavi, mora uviditi, da bi to bila velika glupost.

Kad baš hoće da spoje kraćom cestom Kringu sa S. Petrom, nek udare pravac iz Kringe na most ceste, vodeće u Sveti Petar kod Kraljevca u Dragi, a ne kako su namislili. Tim bi bilo puno udobnije i sa pet puta manjim troškom, jer nebi trebalo novog mosta graditi nego jedino graditi cestu do spomenutog mosta.

Ovdje opozorujemo i slavnu Juntu, da bi se dala prije podučiti od pametnih muževa, te se makar po svom vlastitom odaslaniku na licu mjesta dati uvjeriti prije nego li izdade u tu svrhu nakanjenu pripomoć.

Gospodo prisjednici zemaljskog odbora nemojte dopustiti, da se uzalud novac troši, da se radi, gradi prije negoli se pametno i zrelo promisli.

Ovoliko smo želili kazati za sada i položiti ovo na srdec onim, na koje spada, da jih nebi zbog njihova popustljivosti i možda neopreznosti, narod možda u grubu prokunjao.

Pčelno - voštene sveće

po kilogram. K 4-90, u svakoj težini i duljini, iz pravoga, garantirano pčelnoga voska.

Učvrsteno svijeće iz gori imenovano
voska, ukrašene u reliefu sa zlatom,
voštenim cvietem itd. kg. po K 8-
Isto ukrašene s odjeljivim cvieticama
Tamjan lagrima, najljepši 2-40
grani 1-20
Svijeće za pogrebu po vrlo nizkoj cjeni. —
Gersheimovi stonji (šiljki) i stakla za vjeću tač. — Isto tako isto pilomac (stolna) i svadnji,
u vrlo nizkoj cjeni.
Preporučam se prečastnom svećenstvu, p. n. celnstvu najpoznatije,

Vošteni svitci, bijeli i bojadisani kg. po K 4-90
Isti ukrašeni s cvietom i zlatom 8-
Svijeće za bofično drvo u 6 nojah 3-40
Voštene svijeće tarče. I. austr. sastav 3-40
Svijeće i tarče, I. talijanski sastav 3-40
II.
Vošteno platno za oltare, metar 3-
Za pravi, čisti vosak jamčim sa 2000 kruna.

J. KOPAČ, voščarica u Gorici.

Istarska Posujilnica u Puli

Prima zadrugare, koji uplaćuju zadrudnih dielova jedan ili više po kruna 20.
Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član te plaća od istoga 4 1/2 %, kamata čisto bez ikakvog odbitka.
Vraća na štednjuložene iznose do 100 K bez predhodnog odzaka, iznose do 400 K uz odzak od 8 dana, iznose do 1000 K uz odzak od 14 dana a tako i veće iznose ako se nije kod ulozjenja suglasno ustanovio veći ili manji rok za odzak.
Zajmове (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na mjenice i zadužnice uz garanciju.
Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati pr. p. i 3—7 sati po podne; u nedjelju i blagdane osim jultija i augusta mjeseca od 9—12 prije podne.
Društvena pisarna i blagajna nalazi se u Via Giulija br. 5, prizemno lijevo, gdje se dobivaju pobliže informacije.
Ravnateljstvo.

Visokom kr. zem. vladom proglašena liekovitom vodom rudnicom

APATOVAČKA KISELICA

naravna alkalicko-muriatitcka-litijaska kiselica, vrlo bogata ugljikom kiselinom izvrsno i poput kristala čisto stolno piće.

Glasoviti liečnički auktoriteti prepisuju ovu kiseliku s najboljim uspjehom kod svih bolesti probavilnog organa i grkljana protiv ulozima i reumat. kod želučadnog, plućnog, grčevog i svih drugih kataru, protiv hemeroidima (čimnoj žilji), kod boli bubrega, mjehura, kamena, šećerna bolesti, zrnatih i natoklih jetara, žaravice i mnogih drugih bolesti. Prokušano izvrsno i nenadkriljivo sredstvo kod spolnih i mnogih drugih teških bolesti.

Analizirane ju prof. dr. E. Ludwig, c. kr. dvorski savjetnik i kr. prof. dr. S. Bošnjaković.
Nagrađjena na mnogim velikim strukovnim izložbama sa 15 zlatnih medalja.

„Upraviteljstvo vrela Apatovacke kiselice“
ZACREB, Illica broj 17.

Dobiva se u svim ljekarnama, trgovinama mirodija, restauracijama i gostionama.

Kapljice sv. Marka, ZAGREB, Gornji grad, Markov trg.

Zdravlje je najveće bogatstvo!

Kapljice sv. Marka

Ove glasovite i nenadkriljive kapljice sv. Marka upotrebljavaju se za vanjsku i unutarnju porabu. Osobito odstranjuju grčeve i katanje po kostih, noguh i rukuh, te liječe svaku glavobolju. One nedostizivo epasosno djeluju kod bolesti želuca, uložaju kaatar, umiruju zbacivanje, odklanjaju naduhavanje, boli i grčeve, pospiješuju bolju probavu, čiste krv i crijeva. Progone velike i male glis, te sve bolesti od glitah dolazeće. Djeluju izvrsno protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve ooseli jetrah i sluzene te koliku i trganje u želuca. Progone svaku gruznicu i sve bolesti od gromice dolazeće. Najbolje je sredstvo protiv maternici i marnu, pa zato nesulju manjati u nijednoj gradskoj ni seljačkoj knet. Dobiva se samo: Gradska ljekarna, Zagreb, Markov trg broj 29 pokraj crkve sv. Marka. — Novac neka se šalje napred ili pouzećem. — Manje od jednog tuceta (12 boćica) se ne šalje. — Cijena je sljedeća i to franko na svaku poštu: 1 tucet (12 boć.) 4 K, 2 tuceta (24 boć.) 8 K, 3 tuceta (36 boć.) 11 K, 4 tuceta (48 boć.) 14-80 K, 5 tuceta (60 boć.) 17 K. — Posjedujem tisuća i tisuća priznanica, da ih nije moguće ovdje listati, zato navadjam samo imena neke gg., koja su sa osobitim uspjehom upotrebljavali kapljice sv. Marka to potpunoma ozdravile: Iv. Baretinčić, učitelj; Janko Kipuli, kr. nadlogar; Stj. Borčić, župnik; Ilija Manić, opančar; Solija Vukelić, šilica; Jozc Seljanić, seljak itd. itd.

Utemeljena god. 1360. Gradska ljekarna, Zagreb.
Markov trg broj 29, pokraj crkve sv. Marka.

Zdravlje je najveće bogatstvo!

Kapljice sv. Marka, ZAGREB, Gornji grad, Markov trg.

POZOR!

BOLESTNOME ZDRAVLJEI
SLABOME JAKOSTI!

PAKRAČKE KAPLJICE I SLAVONSKA BILJEVINA su danas najobjubljenija dva pućka lijeka, pošto ta dva lijeka sigurno djeluju sa najboljim uspjehom, praktičite si put na sve strane svijeta.

PAKRAČKE KAPLJICE

djeluju izvrsno kod svih bolesti želuca crijeva — odstranjuju grčeve i boli želuca, gone vjetrove i čiste krv — pospiješuju probavu, ljeruju male i velike gliste, odstranjuju gruznicu i sve druge bolesti od iste dolazeće. Liječe sve bolesti jetra i sluzeni. Najbolje sredstvo protiv bolesti materice i marnona — a toga nesimj manjati u nijednoj gradjanskoj ni seljačkoj kući.

Neka svatko naruči i adresira:

PETAR JURISIĆ ljekarnik
PAKRAČ 3r. 207. (Slavonija.)

Cijena je sljedeća i to franko na svaku poštu su:
12 boćica (1 tucet) K 5- 35 (3 tuceta) K 12-40
24 boćice (2 8-60 (4 16-
60 boćica (5 tuceta) K 18-

Manje od 12 boćica se ne šalje

SLAVONSKA BILJEVINA

rabi se upravo sjajnim najboljim uspjehom protiv najjačijem kašlja, prokolosti, hrupavosti u grlu, teškog disanju, astmi, probadanja, kataru, odstranjuje guste sline, te djeluje izvrsno kod svih ma i najstarijih prsnih i plućnih bolesti.

Cijena je sljedeća i to franko postavljena na svaku poštu:
2 originalne boce K 3-40 4 originalne boce K 5-80
6 originalnih boca K 8-20

Manje od 2 boce se ne šalje.

Novac se šalje unaprijed ili pouzećem.

Molim dakle naručiti samo izravno od mene pod adresom

PETAR JURISIĆ ljekarnik
PAKRAČ (Slavonija).

Tko hoće dugo živjeti

veseliti se dobromu zdravlju, mora nastojati svoj želudac vazda u redu držati.

Svaki onaj, koji si je želudac sa teško probavljivom, prevrućom ili prehladnom hranom pokvario ili nahladio, nalazi sigurnu pomoć u

Germanovoj životnoj esenciji.

koja se proti beztečnosti, slabosti želuca, podrigavanju, žgaravici, smućivanju glavobolji, vrtoglavici, grčovima, težkom stolec, zlatnoj žilji najuspješnija upotrebljuje. — Poslje obilnog jela, osobito poslje masne i teško probavljive hrane, odstranjuje ova esencija svaku bol i pribavlja volju za jelo, pri čem u velike doprinas i okriepi tiela. Izlučuje pokvarene sokove iz tiela i čisti krv te ima prednost pred drugim sličnim sredstvima, što neškodni i nakon mnogogodišnje nprabe, jerbo sastoji iz najbiračnijih bilinskih sokova, te je ugodnog malo gorkog teka, tako da ju i najrazmaženije osobe, gospodje i djeca rado uzimaju.

Germanova životna esencija, kao pravo pućko i kućno sredstvo neka u nijednoj kući ne manjka, jerbo često — gdje liečnicke pomoći blizu nije — kao prva pomoć pomaže i od ozbiljne bolesti snućva. — Kod kupovanja neka se naročito zahtjeva „Germanova životna esencija“ iz ljekarne k ornorn orlu u Bjelovaru, pošto imade još sredstva sa sličnim imenom, ali nijedno nije ovomodraslo. Jedino prava jest u zelenom zamotu sa cilim tiskanim nastovom: Ljekarna „k crnom orlu“ K. Germana u Bjelovaru (Hrvatska), koja se i naruče dostavlja imadu. — Cijena boćici jest K 1-40 poštom ne izpod 2 boćice. — Za pakovanje 40 para više, razasišje se uz pouzeće ili unapred poslanje iznosa.

Naslov neka se točno napiše. — Naputci i prospekti badava.

Germanova esenciju mogu trpećema čovječanstvu najbolje preporučiti, pošto sam se na sebi samomu i na mnogomu župljaninu kojemu bih preporučio bio taj liek, osvjedočio u izvrsnom djelovanju. Edmund Medcott, župnik u Trojstvu, (Hrvatska).

2 potrošene boce Vaše životne esencije vrlo mi dobro činise, s toga mi pošaljite još 6 boćica. Petar Gradinač, umir. župnik Gradac, Zinzendorf-gasse.

Ovime Vam javljam, da sam mnogo vrsti sredstva upokrieo, ali nijedno nije kao Germanova esencija djelovala. Andrija Žižek, sv. Ana.

Moli, da mi ponovno pošaljite 8 boćica Germanove životne esencije, koju ću svizna na želucu butajzima najbolje preporučiti. Pošte se masno bolje čitina, nadam se skorom postevanskom ozdravljenju. Apollonija Haberl u Semričaku kod Peggana (Stajerska).